

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL UAB „LITESKO“, UAB „LITESKO“ FILIALO „DRUSKININKŲ ŠILUMA“ IR UAB „DRUSKININKŲ DUJOS“ VEIKSMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 9 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS TYRIMO NUTRAUKIMO

2011 m. spalio 6 d. Nr. 1S - 200

Vilnius

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (toliau - Konkurencijos taryba) 2011 m. spalio 6 d. tvarkomajame posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl UAB „Litesko“, UAB „Litesko“ filialo „Druskininkų šiluma“, UAB „Druskininkų dujos“ veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo (toliau – Konkurencijos įstatymas) 9 straipsnio reikalavimams tyrimo nutraukimo.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(1) Tyrimas pradėtas Konkurencijos tarybos 2010 m. kovo 25 d. nutarimu Nr.1S-45, gavus informacijos apie galimai vykdomus UAB „Litesko“, UAB „Litesko“ filialo „Druskininkų šiluma“ ir UAB „Druskininkų dujos“ Konkurencijos įstatymo pažeidimus. Tyrimas buvo pradėtas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – VKEKK) 2010 m. vasario 23 d. rašto pagrindu. Tyrimo terminas pratęstas Konkurencijos tarybos 2010 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 1S-132, 2010 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1S-205, 2011 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 1S-38, 2011 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 1S-90, 2011 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1S-149, 2011 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1S-189.

(2) Tyrimas buvo atliekamas esant įtarimui, kad UAB „Litesko“, UAB „Litesko“ filialas „Druskininkų šiluma“ ir UAB „Druskininkų dujos“ galimai užimdami dominuojančią padėtį, piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi atlikdami šiuos veiksmus: UAB „Litesko“, UAB „Litesko“ filialas „Druskininkų šiluma“ ir UAB „Druskininkų dujos“ galimai riboja gamtinių dujų tiekimą šildymo paslaugoms teikti buitiniams ir nebutiniams vartotojams Druskininkuose. Dėl to šilumos vartotojams galimai buvo apribota galimybė rinktis tarp skirtingų šilumos tiekimo paslaugų (ir kuro), tuo pačiu galimai pažeidžiant vartotojų interesus. UAB „Druskininkų dujos“ galimai neišnaudojo visų galimybių užtikrinti, kad jos valdomos dujų skirstymo sistemos pajėgumas būtų pakankamas vartotojų poreikiams tenkinti, įskaitant naujų vartotojų prijungimą. Nesiekiant prie dujotiekio prijungti stambesnių nebutinių vartotojų, daugiau buitinių vartotojų; mažėjo tiekiamas dujų kiekis ir santykinai didėjo dujų paskirstymo ir tiekimo kaina, kuri įtakojo galutinės kainos vartotojams didėjimą. Šiais veiksmais UAB „Litesko“, UAB „Litesko“ filialas „Druskininkų šiluma“, UAB „Druskininkų dujos“ galėjo piktnaudžiauti savo padėtimi bei pažeisti Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio nuostatas.

(3) Tyrimo metu nustatyta, kad 2005 m. UAB „Litesko“ įsigijo 100 proc. UAB „Druskininkų dujos“ akcijų. Be to, UAB „Litesko“ Druskininkų mieste yra išsinuomojusi šilumos ūkį bei vykdo centralizuotos šilumos tiekimo veiklą per UAB „Litesko“ filialą „Druskininkų šiluma“. „Druskininkų šiluma“ ir UAB „Druskininkų dujos“ veikia vienoje Druskininkų savivaldybės teritorijoje ir atitinkamai teikia aprūpinimo šiluma paslaugas bei dujų skirstymo ir tiekimo paslaugas (įskaitant ir šildymui) Druskininkų vartotojams.

(4) Tyrimo metu nustatyta, kad šilumos tiekimo, gamtinių dujų paskirstymo ir tiekimo veiklos yra licencijuojamos, jų investicijos, plėtra, naujų vartotojų prijungimo ir kitos sąnaudos,

atitinkamų produktų bei paslaugų įkainiai, tarifai, ir kiti kainodaros bei licencijuojamos veiklos kontrolės klausimai yra reglamentuojami Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu bei kitais teisės aktais ir reguliuojami VKEKK, pagal jos pačios patvirtintas metodikas.

(5) Tyrimo metu informacija buvo gauta iš UAB „Litesko“ filialo „Druskininkų šiluma“, UAB „Druskininkų dujos“, UAB „Draugystės sanatorija“, VšĮ sanatorija „Belorus“, UAB „Haupas“, UAB „Intergas“, taip pat gauta informacija iš Druskininkų savivaldybės, Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos ir VKEKK.

(6) Tyrimo metu pagal gautus duomenis iš VKEKK, Druskininkų miesto savivaldybės ir UAB „Druskininkų dujos“ bei UAB „Litesko“ nustatyta, kad UAB „Druskininkų dujos“ vykdydamos Druskininkų miesto dujofikavimą veikė pagal VKEKK patvirtintą investicijų planą, patvirtintus naujų vartotojų prijungimo įkainius ir tvarką. UAB „Druskininkų dujos“ veikla buvo nuostolinga dėl didelių investicijų ir santykinai mažo gamtinių dujų vartotojų skaičiaus, tačiau susikaupę nuostoliai buvo dengiami papildomais UAB „Litesko“ įnašais, taip užtikrinant dujų įmonės finansinio pajėgumo rodiklių lygį, kurį pagal nustatytą metodiką nuolat tikrina VKEKK. Vertinant UAB „Druskininkų dujos“ pastangas plėtoti gamtinių dujų sistemos infrastruktūrą, nenustatyta, kad pastaroji įmonė būtų nepagrįstai ribojusi dujotiekio infrastruktūros plėtrą, siekdama riboti vartotojų pasirinkimą ir skatindama juos naudotis UAB „Litesko“ filialo „Druskininkų šiluma“ paslaugomis.

(7) Remiantis duomenimis, gautais iš apklaustų subjektų, vertinant, ar UAB „Litesko“, UAB „Litesko“ filialas „Druskininkų šiluma“ neribojo UAB „Druskininkų dujos“ veiklos centralizuotai teikiamų šilumos paslaugų naudai, nenustatyta tai patvirtinančių faktinių aplinkybių.

(8) Iš tyrimo metu nustatytų faktinių aplinkybių, vertinant naujų vartotojų galimybes prisijungti prie gamtinių dujų sistemos, taip pat nenustatyta įrodymų, kad UAB „Litesko“, UAB „Litesko“ filialas „Druskininkų šiluma“, UAB „Druskininkų dujos“ nepagrįstai būtų ribojusios stambesnių nebuitinių ir buitinių vartotojų galimybes prisijungti prie šios sistemos. Iš tyrimo metu surinktų duomenų matyti, kad tokių vartotojų apsisprendimą nesijungti prie gamtinių dujų sistemos, mažinti gamtinių dujų vartojimą ar atsijungti nuo gamtinių dujų sistemos galėjo lemti ekonominės priežastys, susijusios su jų pačių veikla ir gamtinių dujų kainų pokyčiais.

(9) Tyrimo metu remiantis duomenimis, gautais iš UAB „Haupas“, UAB „Intergas“, taip pat Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos, nenustatyta faktinių aplinkybių dėl to, kad UAB „Druskininkų dujos“ galimai neišnaudojo visų galimybių užtikrinti, kad jos valdomos dujų skirstymo sistemos pajėgumas būtų pakankamas vartotojų poreikiams tenkinti, t.y. užtikrinti tokią vartotojo galią, kurios pakaktų naujų vartotojų prijungimui.

(10) Tyrimo metu nustatyta, kad UAB „Druskininkų dujos“ taikė kainodarą, įkainius, kuriuos patvirtino VKEKK.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(11) Konkurencijos teisė nedraudžia ūkio subjektams užimti dominuojančios padėties atitinkamoje rinkoje, tačiau Konkurencijos įstatymo 9 straipsnis draudžia ūkio subjektams piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi atitinkamoje rinkoje atliekant visokius veiksmus, kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, nepagrįstai varžo kitų ūkio subjektų galimybes veikti rinkoje arba pažeidžia vartotojų interesus.

(12) Tyrimo metu nagrinėti subjektai UAB „Litesko“, UAB „Litesko“ filialas „Druskininkų šiluma“ teikė centralizuotos šilumos tiekimo paslaugas vartotojams Druskininkų savivaldybėje; UAB „Druskininkų dujos“ teikė gamtinių dujų tiekimo, skirstymo ir suskystintų dujų tiekimo (įskaitant ir šildymui) paslaugas Druskininkų mieste.

(13) Atliekant tyrimą įtartas UAB „Litesko“, UAB „Litesko“ filialo „Druskininkų šiluma“, UAB „Druskininkų dujos“ piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi buvo siejamas su UAB „Druskininkų dujos“ veiksmais vykdant Druskininkų miesto dujotifikavimą, todėl būtina įvertinti, ar tyrimo metu surinkti įrodymai patvirtina, jog UAB „Litesko“, UAB „Litesko“ filialas „Druskininkų šiluma“ ir UAB „Druskininkų dujos“ atliko tokius veiksmus, dėl kurių galėjo būti

nepagrįstai ribojama dujotiekio sistemos plėtra ir vartotojų galimybės prisijungti šios sistemos be kita ko įgyjant alternatyvą UAB „Litesko“ filialo „Druskininkų šiluma“ teikiamai šilumos energijai.

(14) Vis dėlto, įvertinus tyrimo metu nustatytas aplinkybes, konstatuotina, kad jos nesudaro pagrindo išvadai, jog buvo nepagrįstai varžomos UAB „Druskininkų dujos“ galimybės veikti rinkoje, plečiant gamtinio dujotiekio infrastruktūrą Druskininkų mieste ir teikiant gamtinių dujų skirstymo ir tiekimo paslaugas (įskaitant ir šildymui) vartotojams. Surinkta informacija nepatvirtina, kad UAB „Litesko“ ar jos filialas atliko tokius veiksmus, jog UAB „Druskininkų dujos“ veikla teikiant alternatyvias šildymo paslaugas nebūtų vystoma filialo „Druskininkų šiluma“ naudai. Atitinkamai tyrimo metu surinkta informacija taip pat nesudaro pagrindo išvadai, kad ir UAB „Druskininkų dujos“ veiksmai ir sprendimai dėl dujotiekio sistemos plėtros būtų pagrįsti ne objektyviomis priežastimis, bet siekiu riboti vartotojų pasirinkimą, tokiu būdu skatindama juos naudotis UAB „Litesko“ filialo „Druskininkų šiluma“ paslaugomis.

(15) Išanalizavus tyrimo metu surinktą medžiagą nagrinėjamu atveju konstatuotina, jog nėra pakankamo pagrindo išvadai, kad UAB „Litesko“, UAB „Litesko“ filialas „Druskininkų šiluma“, UAB „Druskininkų dujos“ atliko piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi galėjusius pasireikšti veiksmus, susijusius su dujų tiekimo vartotojams ribojimu. Todėl atsižvelgus į šias aplinkybes ir vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 30 straipsnio 2 dalies 1 punktu konstatuotina, jog nenustačius Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio pažeidimo sudėties, yra pagrindas tyrimą nutraukti.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 30 straipsnio 2 dalies 1 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

Nutraukti tyrimą dėl UAB „Litesko“, UAB „Litesko“ filialo „Druskininkų šiluma“ ir UAB „Druskininkų dujos“ veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio reikalavimams.

Nutarimas per 20 dienų nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas